

Sekretariatet orienterer

Sekretariatet giver her sin orientering skriftligt forud for mødet, så HB har mulighed for på forhånd at få overblik over, hvad der er sket siden HB-mødet den 29. april.

Branden på Fredericia Havn 3/2-16

Årsagen til branden på Fredericia Havn var formentlig kollaps af overfyldte gødningstanke. Op mod 5.000 tons flydende gødning samt store mængder palmeolie flød ud i Lillebælt. DN har udtalt, at det er en miljøkatastrofe med risiko for iltsvind i farvandene. I PM efterspørges, om der er sammenhæng mellem de øgede gødningsnormer til landbruget fra landbrugspakken og de overfyldte tanke. Og der spørges til, om der står overfyldte gødningstanke andre steder i landet.

Der er for øjeblikket et udkast til ændring af godkendelsesbekendtgørelsen for virksomheder i høring. Her foreslås mindre tilsyn af den type tankanlæg, som kollapsede i Fredericia. Miljøstyrelsen har oplyst, at det ikke er hensigten med udkastet. DN forbereder et høringsvar, der slår fast, at udkastet foreslår et mindre tilsyn med denne type tankanlæg. DNs holdning er, at der tværtimod er behov for bedre tilsyn, for at kunne imødegå ulykker som den i Fredericia Havn.

Om miljøgodkendelser

Der arbejdes på de nye regler for miljøgodkendelser for fødevarerindustrien, affaldsbehandlingsanlæg og affaldsforbrændingsanlæg. For reglerne for fødevarerindustrien går det i den rigtige retning mod at understøtte cirkulær økonomi. Reglerne for affaldsbehandlingsindustri er ved at blive færdige. Der mangler dog stadig vigtige pointer og grønne krav. For reglerne for affaldsforbrændingsanlæg ser det slemt ud. Dataindsamlingen er håbløst sat op, og det ser ud til, at virksomhederne ikke en gang leverer de efterspurte data.

Regeringen har som en del af pakkelsen gennemført en afskaffelse af miljøgodkendelser for maskinværksteder. Det er sket for at reducere sagsbehandlingstider, men løsningen medfører yderligere vilkår, der skal overholdes, en manglende vurdering af om vilkårene er relevante for miljøbeskyttelsen i det konkrete tilfælde samt en afskaffelse af klagerettighederne for virksomheder (delvist), naboer og grønne organisationer.

For at modvirke at disse regler breder sig, har DN iværksat et projekt med en gennemgang af vilkår i miljøgodkendelser for at se på vilkårenes relevans. Projektet udføres i tæt samarbejde med Arla og Kalk & Teglværksforeningen. Et meget foreløbigt resultat er, at 2/3 del af vilkårene kan reduceres væk uden, at de har nogen effekt for miljøbeskyttelsen. Ved at fjerne dem bliver rammerne for hvad virksomhederne må og ikke må for at beskytte miljøet meget mere klare.

Klager over virksomhedernes miljøgodkendelser har været rettet mod de kommunale affaldsforbrændingsanlægs godkendelser af forbrænding af shredder affald og lignende. De giver et øget bidrag til forurening med dioxin. Det er forbudt at sælge laks fanget i Østersøen fordi indholdet af dioxin er for højt.

Projekt Giftfri have

Projekt "Giftfri have" har nu kørt et år med stor succes. Indtil nu har knap 5.900 haveejere registreret deres have som giftfri og fået en fin lille bog og klistermærker til postkassen, så de kan vise andre, at haven er giftfri. Og vi har fået den første virksomhed med: Kalundborg Forsyning med godt 300.000 giftfrie m². Vi har udviklet en hjemmeside, hvor man kan registrere sin giftfri have og et kort, så man kan se, hvor de tilmeldte haver er. Vi har udviklet forskelligt kampagnemateriale og fire eventpakker, som lokalafdelingerne kan bestille.

Ti afdelinger har i løbet af marts og april bestilt materialer til Giftfri have events. Ud over de lokale event afholder vi 6 regionale events i samarbejde med lokalafdelingerne og deltager i et antal have- og markedsdage rundt om i landet. Der har i alt været 430 presseomtaler fordelt på landsdækkende medier (22), Regionale dagblade (103) Lokale ugeaviser (95), Fagblade og magasin... (28), Nyhedsbureauer (4), Webkilder (177), Radio- og TV-indslag (1). 2745 personer følger Giftfri Have på facebook. Og alene den sidste uge er der kommet næsten 100 nye til.

Vi har haft Instagram-konkurrencer og har faste sider på Oekologi.dk, på dn.dk og bannere på Havenyt.dk. Nyhedsbrev udsendes en gang om måneden og har en gennemsnitlig åbningsrate på omkring 50 % og klikrate på ca. 18 %. Det skal ses i forhold til et gennemsnit inden for non-profit området på hhv. ca. 20% og 2%.

Målet for 2016 er 15.000 tilmeldte haver. Se www.giftfri-have.dk

Klimakommune Plus

Den 21. april gik konceptet i luften, med Høje Taastrup kommune som den første til at tilslutte sig. Klimakommune Plus er udviklet for at imødekomme og anderkende kommunens klimaarbejde, der rækker ud over kommunens egen virksomhed, og som der er initiativer rettet mod borgere og virksomheder, fysiske omgivelser eller bredere i at tackle klimaudfordringerne.

For at blive "klimakommune plus" skal kommunen have initiativer inden for mindst to af de seks områder: Energirenovering, Klimatilpasning, indkøb, økologi, Ansvarlig kommune (fossilfri investeringer) og Compact of Mayors (international kommunal klimaftale).

Områderne er valgt ud fra at de har en positiv klimaeffekt og bidrager til fremme handling og forståelse for klimaudfordringen.

Læs mere om klimakommune Plus [her](#).

Klimakommuneprojektet siden starten i 2007 i grundform haft sin styrke ved at være konkret fast afgrænset, og handlingerne som kommunerne skulle gøre har været enkle og klare: minimum 2 procent reduktion af CO₂ for kommunens egen virksomhed og årlig dokumentation i form af en CO₂-opgørelse. Der er i dag 72 klimakommuner.

Klimakommuner kan fortsætte som klimakommune uden at tilvælge at blive Klimakommune Plus. Det ventes at de mest ambitiøse kommuner vil tilslutte sig, og det vil formentlig være 20+.

Affaldsindsamlingen har slået flere rekorder

- Vi har haft 123.000 tilmeldte børn i ugen op til indsamlingen (tidligere rekord 90.000 børn)
- Vi har haft tilmeldt 970 indsamlinger over hele landet (tidligere rekord 804 indsamlinger)
- Vi skønner at cirka 50.000 var med søndag (officielt tal)

- Vi har et officielt resultat på indsamlet affald fredag den 29. april. Cirka på det tidspunkt opgør vi også pressedækningen i en lille presseevaluering.

Biodiversitet Nu i mål med registreringer

Projekt Biodiversitet Nu nåede den 25. april sit mål om at levere 150.000 registreringer til forskerne på Københavns- og Århus Universitet. Hvert år frem til 2020 skal der gennem app'en Naturtjek foretages 150.000 registreringer, og det er et stort og vedholdende arbejde, der nu har sikret resultatet.

Glyphosat

Der har været uventet stort fokus på glyphosat i forbindelse med, at stoffet (det aktive stof i Roundup) skulle have fornyet sin godkendelse i juni i år.

IARC, som er WHO's kræftforskningsenhed, har fremlagt forskning, der indikerer, at glyphosat er kræftfremkaldende.

EU's EFSA, som er en slags pendant til Miljøstyrelsen, har afvist den forskning, men alligevel har der i de seneste måneder været en ophedet debat om emnet.

Europaparlamentet stemte i sidste uge for at forny godkendelsen, men kun for 7 år og anbefalede samtidig at forbyde brug af glyphosat i private haver og på offentlige arealer.

Det er en beslutning, som DN støtter op om. Men, da det er en stående komite med nationale eksperter under EU-kommissionen, der skal træffe den endelige afgørelse i maj, kan udfaldet ende med at blive som kommissionen havde lagt op til: nemlig en fornyet godkendelse på 15 år. DN følger sagen.

Ubudne gæster – Sprøjtegift i husstøv

Under titlen ubudne gæster laver vi i samarbejde med PAN-Europe (Pesticide Action Network) en analyse af sprøjtegiftrester i husstøv. En fransk undersøgelse har vist, at boliger, der ligger mindre end 20 m fra sprøjtede marker, kan risikere at få ubudne gæster indenfor i form af rester af sprøjtegift. Vi har fundet nogle værter i forbindelse med giftfri have projektet, som gerne vil tage prøver i deres hjem. De prøver bliver analyseret her i løbet af foråret og så må vi se, om det også gælder for Danmark.

Regeringens pesticidstrategi 2017 - 2020

Den gamle strategi, som blev lavet af Ida Auken og Mette Gjerskov i 2012 og som har virket fra 2013 - 2015 med en forlængelse for 2016, skal fornyes.

Den har skiftet navn fra sprøjtemiddelstrategi til pesticidstrategi. Et signal i sig selv!

Miljøstyrelsen inviterer til en noget mere involverende proces end sidst. Strategien skal ligge færdig i slutningen af året, så den kan træde i kraft fra begyndelsen af 2017.

Så Miljøstyrelsen havde inviteret til interessentmøde i sidste uge og har opfordret til, at organisationerne byder ind med deres forslag.

DN har inviteret Praktisk Økologi, Det Økologiske Råd og Økologisk Landsforening til at lave et fælles bud på, hvad der skal ske. Hovedbudskabet fra os er, at vi skal ned i forbrug, både i mængder og i belastning. Desuden skal økologerne have bedre vilkår og beskyttes bedre mod afdrift og vi har brug for en målrettet regulering, der kan sørge for at friholde specifikke arealer for sprøjtegift for at beskytte grundvand og natur.

Grønt Guld

Status pr. 27.04: Der er givet 7 tilsagn på i alt 290.000 kr. Der ligger 18 ansøgninger, som ikke er færdigsagsbehandlede (altså 25 ansøgninger i alt). Der har været en pukkel men for-

ventet vil den være væk om 3 uger. Der er generelt rimelig søgning og forespørgsel på potentielle projekter. Fokus skal være på markedsføring og løbende rådgivning i projektarbejdsformen.

Alle bevilligede projekter bliver præsenteret her: <http://www.dn.dk/Default.aspx?ID=47340> og i DN Torsdag. Generelt har det også været en nyhed i lokalaviserne, så projekterne også får presseklip, som vi samler.

Anna Middelboe er blevet ansat som studentermedhjælp pr. 1. april.

Hvad er urørt skov?

Naturstyrelsen og Skovrådet har færdiggjort et notat om virkemidler til fremme af biodiversitet i skov. Her beskrives formål og indhold i følgende (rangordnede) tiltag: Urørt skov, græsningsskov, stævningskov, skov med særlig naturpleje, ekstensiv skov med gamle træer samt naturnær skovdrift.

Det er en vigtig sejr for "os grønne" at få defineret en (to-delt) kategori med formålet (ren) biodiversitet: Nemlig urørt skov og græsningsskov. Både urørt skov og græsningsskov er skov uden træproduktion. Begge typer kan med fordel kick-startes med forberedende indgreb, som beskrevet i notatet. Begge typer kan også indeholde naturplejeindgreb, hvis det bliver nødvendigt af hensyn til truede arter. DN mener, at 20 % af skovene skal udlægges som sådan skov (set totalt over hele landet og alle ejerformer).

Urørt skov og græsningsskov kan og bør suppleres af de andre virkemidler, hvor formålet er flersidigt og hensyn til biodiversitet i varierende grad kombineres med en vis træproduktion. Sådanne skovtyper udgør for eksempel en god buffer rundt om mindre perler med urørt skov eller græsningsskov.

DN med i skovansøgninger

DN er med i to ansøgninger til Velux/Villumfondene angående bæredygtig skovbrug. Den ene handler om at få spredt og kvalificeret erfaringerne med naturnær skovdrift – hvad kan det og hvad kan det ikke som virkemiddel til henholdsvis biodiversitet og træproduktion. Det andet handler om at afprøve en auktionsmodel for biodiversitetstiltag i private skove. DN stiller op med deltagelse i møder, workshops osv. hvis ansøgningerne går igennem (afgøres endeligt 17. dec. 2016).

Natura 2000 beskyttelsen under pres - to aktuelle eksempler

DN Varde og DN Sekretariatet brygger på en klage over Varde Kommunes tilladelse til at ændre udbringning af kunstgødning til forsuret husdyrgødning i Varde Ådal. Det drejer sig om enge omfattet af den helt nye Natura 2000 plan og enge der drives med op til 230kg N pr. hektar pr. år til grøntpilleproduktion. Alligevel skal området sikre både Engsnarre, Klyde, Hehøg og Blåhals, hvilket kan være vanskeligt med så hårdhændet en praksis - en praksis, der nu får et yderligere hak i den gale retning.

DN Ringkøbing-Skjern og DN Sekretariatet arbejder på en klage over Kystdirektoratets tilladelse til hollandsk klapbro og trækfærge over hidtil uforstyrret strandeng tværs over Nymindegab med forbindelse til Bjålum Klit. KDI har vurderet at projektet kan rummes indenfor området udpeget som EU Fuglebeskyttelsesområde, Ramsar område, Natura 2000 område og almindelig § 3 beskyttelse. Blot endnu et eksempel på, at det bestemt ikke er vanskeligt at komme i betragtning med et gækket projekt i KDI, der her har skelet lige lovlig meget til turismen og fremkommeligheden.

En af de mere spøjse sager - landing og letning med vandflyver i Skanderborg Sø

DN Skanderborg har sammen med DN Sekretariatet forfattet og indsendt en klage over Skanderborg Kommunes egen dispensation til at lade et privat firma flyve rutefart mellem Smukfest og København i en uge i august. I klagen fastholder DN hensynet til det naturlige dyreliv i og omkring en sø som Skanderborg Sø - inklusiv op til 400 lappedykkere, 2000 svaler og store vingefang som havørn, fiskeørn, rørhøg og hvepsevåge. Alt i alt er afgørelsen et brud på gældende naturbeskyttelse og vil kunne åbne op for al anden lejlighedstrafik med vandflyvere i offentligt ejede søer. Mærkværdigt nok har Luftfartsvæsnets, der udgiver rapporter om "birdstrikes" og taler imod flere vådområder indenfor 13km radius af eksisterende lufthavne, ikke talt afgørende imod flyvningerne. Klagen har opsættende virkning.

Afgørelse i "historisk" fredningssag

Natur- og Miljøklagenævnet har truffet afgørelse i sagen om fredning af områder ved Gl. Lejre og Ledreborg Allé. Sagen blev rejst af DN, Roskilde og Lejre kommuner, og Nævnets afgørelse følger stort set fredningspåstanden og Fredningsnævnets tidligere afgørelse. Der bliver dog lempet lidt på bestemmelserne om byggeri inden for fredningen.

Fredningen, som omfatter 482 ha blev rejst for at sikre et arkæologisk unikt område vest for Gl. Lejre og friholde det meget smukke landskab omkring landsbyen for bebyggelse, beplantning og terrænændringer. Et andet mål var at friholde det åbne landskab omkring den ca. 5 km lange Ledreborg Allé bl.a. for råstofindvinding, så alléen fortsat kunne fremstå som et markant landskabselement. Endeligt har offentligheden fået nye muligheder for at færdes i det storslåede landskab.

Spørgsmålet om råstofindvindingen har været et af de varme emner under fredningssagen. Flere lodsejere har rejst meget store erstatningskrav, fordi de mente, at de havde realistiske forventninger om, der kunne graves råstoffer på deres jord. Nævnet har imidlertid klart afvist deres påstande og imødekommer derfor heller ikke lodsejernes erstatningskrav. Den samlede erstatning udgør 3.849.600 kr.

Åbent borgermøde om fredningsforslag for del af Gudenådal

DN fremlagde sit foreløbige fredningsforslag for en del af Gudenådal på et åbent borgermøde d. 20/4. Formålet var at lægge fredningssagen åbent frem før sagen rejstes ved fredningsnævnet og imødekomme en efterspørgsel på øget borgerinddragelse. Der har i forvejen været dialog med Viborg og Farvskov Kommuner, Naturstyrelsen Kronjylland, Jægerne, Landboforeninger og de lodsejere hvis ejendomme er centrale for fredningssagen. Sagen forventes rejst til sommer.

Forberedende møder om biodiversitetskonventionens COP 13

Forberedelserne af dette års partskonference under biodiversitetskonventionen – COP 13 i Mexico – er påbegyndt. D. 18/4 var DN til indledende møde med Naturstyrelsen sammen med 92-gruppen med henblik det formål at spille ind til den danske forhandlingsposition til de tekniske formøder – SBSTTA og SBI – i Montreal i maj. Miljø- og Fødevarerministeren forventes at deltage ved COP 13 i december.

Dette års forhandlinger handler mere om at sikre fremdrift i implementeringen af den globale strategiske plan og de 20 Aichi-biodiversitetsmål end om egentlig nye politiske aftaler for biodiversitet. Fokus bliver på at skabe bedre grundlag for at integrere biodiversitet især i sektorerne for landbrug, skovbrug, fiskeri og turisme samt at skabe synergi mellem klimakonventionen og øvrige naturrelaterede konventioner og aftaler.

36 sekretariatsmedarbejdere cykler til arbejder i maj måned

For 6 eller 7 år i træk cykler et flertal af Sekretariatets medarbejdere og en enkelt chef til og fra arbejde hele maj måned. Opløbet bliver meget, meget spændende, da det slutter med en kongeetape til sommerseminar på Søminestation i Dragerup Skov ved Holbæk, hvor der forventes et næsten dødt løb mellem de tre jævnbyrdige hold.